

Uzależnienie od narkotyków

8

Antoni Naglik

pedagog, konsultant w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym (profilaktyka, poradnictwo z zakresu uzależnień) dla studentów i pracowników PŁ

W dzisiejszych czasach występuje wiele rodzajów i typów uzależnień. Ludzie mogą uzależnić się praktycznie od wszystkiego: od zakupów, rzeczy, Internetu, telewizji, jedzenia.

Uzależnienie od narkotyków - czym jest?

Z. Cierpiąłkowska (2006) dzieli uzależnienia na „substancjalne” i „niesubstancjalne”. W tym artykule skupię się jednak na problemie uzależnienia „substancjalnego”, ściślej uzależnienia od narkotyków i dopalaczy (nowe substancje psychoaktywne – NPS). Według C. Cekiery (1993, s. 10) narkomania „jest nałogowym odurzaniem się środkami uzależniającymi pochodzenia naturalnego lub syntetycznego”. Istnieje bardzo dużo definicji narkomanii, a każda z nich różni się od siebie jakimś szczegółem. Np. Zygfryd Juczyński (2002, s. 53, 54) definiuje uzależnienie od narkotyków tak: „Uzależnienie oznacza

niezwykle silne przywiązanie do narkotyku i utratę kontroli nad jego przyjmowaniem. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest silne pragnienie (czasem nazywane głodem), wyrażające się poczuciem przymusu przyjęcia substancji psychoaktywnej w celu osiągnięcia przyjemności, a najczęściej po to, by zapobiec objawom dyskomfortu fizycznego

lub psychicznego z powodu braku środka w organizmie”. Warto również wspomnieć, że uzależnienie jest traktowane jako choroba. Jednak podejście do tego problemu w ten właśnie sposób budzi wiele kontrowersji. Marzena Pasek

Zażywanie substancji psychoaktywnych niesie za sobą poważne konsekwencje. Chęć znajdowania się pod wpływem narkotyku jest tak silna, że człowiek nie zwraca uwagi na to jakie przyniesie to skutki w przyszłości.

(1998, s. 5) definiuje narkomanie jako chorobę „braku”: „(...) miłości i poczucia bezpieczeństwa. Braku pewności siebie i pewnych umiejętności, takich jak choćby organizowania sobie czasu czy poznawania nowych ludzi”. Jak widać w powyższych definicjach uzależnienie od narkotyków to nieodparta chęć znajdowania się pod wpływem upragnionej substancji.

Jak rozpoznać uzależnienie

Uzależnienie powstaje dopiero wtedy, gdy ktoś wcześniej często i dość długo zażywał substancje psychoaktywne – jest to kolejny etap, w który wkracza osoba intensywnie używająca narkotyków/dopalaczy. Aby mieć pewność czy ktoś nadużywa substancji, czy jest już od nich uzależniony można skorzystać z systemu klasyfikującego zaburzenia psychiczne jakim jest DSM – IV (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, wydanie czwarte).

Jakie są przyczyny uzależnień od narkotyków i dopalaczy?

Myślę, że ważną rzeczą przy mówieniu o uzależnieniach od narkotyków i dopalaczy są ich przyczyny. Dorastanie jest bardzo trudnym

okresem w życiu człowieka. Jest to okres wkraczania w rzeczywistość, która nie jest taka jak młody człowiek sobie ją wyobrażał. W tym okresie dojrzewa się do rozwiązywania konfliktów. Młodzież w tym trudnym dla siebie czasie zauważa, że życie to nie tylko ciąg przyjemności i radości, ale głównie kompromisy. I tutaj zaczyna się problem sięgania po narkotyki. Dzieci są czasami odrzucane np. w szkole przez rówieśników. Biorą one wtedy narkotyki, żeby zastąpić sobie to czego nie mogą dostać w szkole czy w domu. Główną przyczyną podjęcia decyzji o zażywaniu substancji psychoaktywnych jest także moda i obawa przed tym, żeby nie wypaść z towarzystwa. Przecież grupa rówieśnicza i chęć pokazania się w niej z jak najlepszej strony to bardzo ważny element w życiu młodego człowieka. Młodzieży często jest też po prostu ciężko, nie mają celu w życiu, wszystko widzą w czarnych kolorach i wszystko co robią wydaje im się, że jest złe, niedobre, niepoprawne. Rodzina, która nie funkcjonuje prawidłowo jest także przyczyną sięgania po substancje psychoaktywne. Młodzi ludzie często nie znajdują oparcia i zrozumienia u rodziców i bliskich. W pewnym momencie zaczyna po prostu brać narkotyk.

Jakie są konsekwencje uzależnień?

Uzależnienie od narkotyków i dopalaczy niesie za sobą wiele konsekwencji. Osoba, która była kiedyś na

dnie mówi o konsekwencjach tak: „Straciłem przez narkotyki praktycznie wszystko. Na początku paliłem marihuanę, potem zaczęła się amfetamina. Zacząłem ją brać bo chciałem, żeby pomogła mi ona w nauce. Jednak jak się okazało pomagała mi ona w życiu, ułatwiała mi wszystkie sprawy. Wciągałem przez 3 lata non stop – rano (przed szkołą), w szkole, popołudniu, wieczorem. Jednak nie skończyło to się dla mnie kolorowo. Ja w pewnym momencie sam postanowiłem, że chcę się leczyć. Chyba jakiś ostatni fragment zdrowego rozsądku mi to odpowiedział. Czułem się fatalnie, chciałem popełnić samobójstwo, miałem manię prześladowczą i wydawało mi się że wszyscy moi bliscy zażywają amfetaminę. Tak miałem w głowie. I to były konsekwencje dla mojej psychiki. Wydaje mi się, że podejmując decyzję o leczeniu miałem też na uwadze to, że spadłem na samo dno. Rzuciłem szkołę, jakiś czas wstecz zostawiła mnie dziewczyna, rodzice byli przerażeni tym co się ze mną dzieje (przez moje zachowanie wykańczałem ich psychicznie – mama musiała zażywać leki psychotropowe), miałem sprawę w sądzie i dostałem wyrok pozbawienia wolności w zawieszeniu i kuratora, nie miałem pracy. Też tak naprawdę nie miałem prawdziwych przyjaciół, tylko tych od imprezowania. Koledzy z liceum już ze mną nie trzymali i ja z nimi też nie.”

W powyższym cytacie widać jakie m.in. konsekwencje niesie za sobą zażywanie środków psychoaktywnych. A wszystko zaczyna się tak niepozornie.

